

รายวิชา นาฏศิลป์

เรื่อง หลักและวิธีการสร้างสรรค์
การแสดงนาฏศิลป์ไทย

รหัสวิชา ศ22104 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

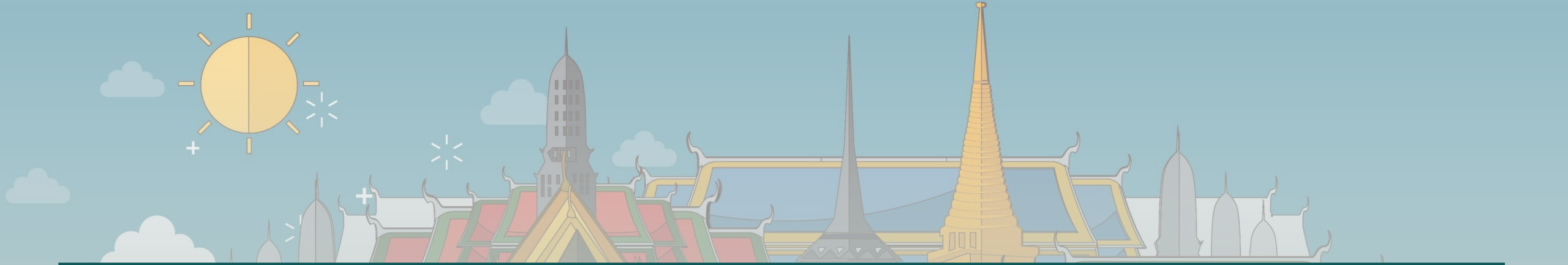
ครูผู้สอน โชติกา สมพงษ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจวิธีการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทย
โดยใช้องค์ประกอบนาฏศิลป์ไทย
2. วิเคราะห์หลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดง
นาฏศิลป์ไทยโดยใช้องค์ประกอบนาฏศิลป์ไทย

วิถีทัศน์ การแสดงระบำพรัตน์

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ระบำนพรัตน์

เผยแพร่โดย : chaveewan ophaso

เผยแพร่วันที่ : 9 Jan 2016

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=yVv8d9PZlC8>

คำถามชวนคิด

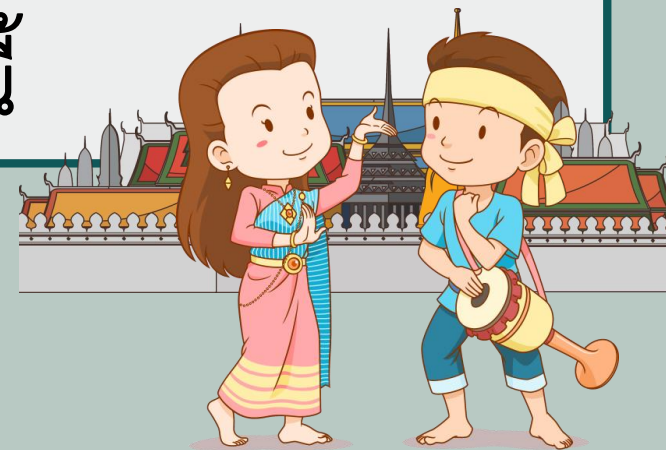

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย แบ่งได้กี่ประเภท อะไรบ้าง

แนวคำตอบ: 4 ประเภท ได้แก่ การแสดงเป็นหมู่
การแสดงเดี่ยว การแสดงละคร และการแสดงเป็น
ชุดเป็นตอน

หลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดง

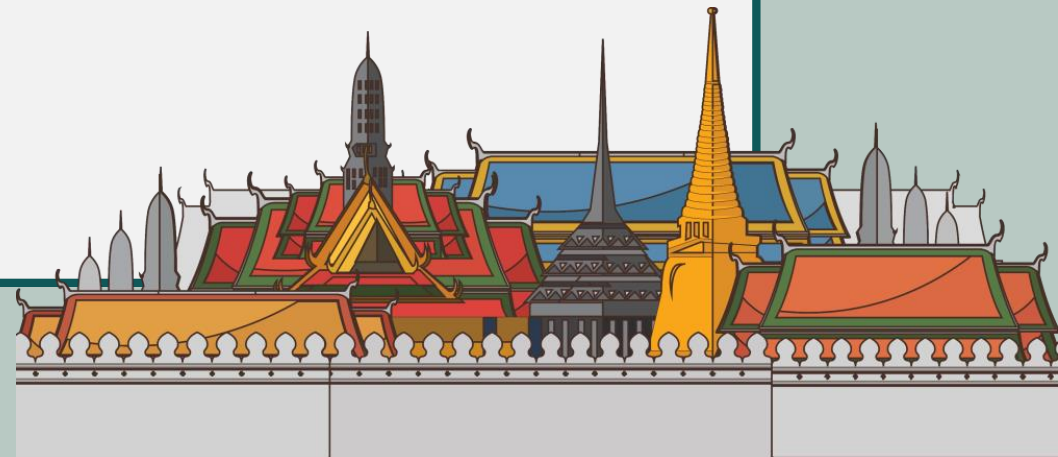
ในการสร้างสรรค์การแสดงผู้สร้างสรรค์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ
ในองค์ประกอบของนาฏศิลป์และการละคร เพื่อให้การแสดงที่ได้
สร้างสรรค์ขึ้นนั้นมีความสมบูรณ์ สวยงามและสร้างความประทับใจ
ให้กับผู้ชมซึ่งหลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดงมีดังนี้

หลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดง

กำหนดวัตถุประสงค์
ในการสร้างสรรค์
การแสดง

กำหนดรูปแบบ
ของการแสดง

กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์การแสดง

ทำให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการจัดงานนั้นว่าคืออะไร
เพื่อที่จะสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ของงาน เช่น งานที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทยก็ควร
สร้างสรรค์การแสดงที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของภาคต่าง ๆ

เช่น

ระบำสี่ภาค

กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์การแสดง

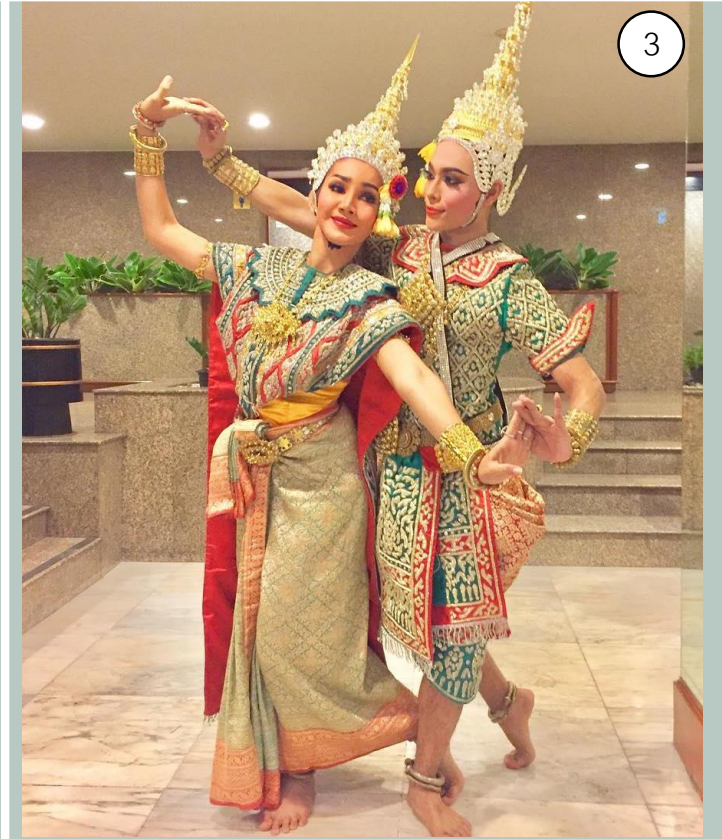
1

ฟ้อนเล็บ

2

เซิ้งสวิง

3

ระบำเทพบันเทิง

1. ภาพ ฟ้อนเล็บ โดย abird จากเว็บ <https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=abird&month=09-04-2014&group=48&gblog=63> สืบค้นเมื่อวันที่ 16/10/62

2. ภาพ เซิ้งสวิง จากสื่อการเรียนการสอน 60 พรรณษา สืบค้นเมื่อวันที่ 16/10/62

3. ภาพ ระบำเทพบันเทิง โดย เรือนกษมลนาฏศิลป์ไทย @kodchamol_nui จากเว็บ <https://saveig.org/p/BpORpv4gV2x/> สืบค้นเมื่อวันที่ 16/10/62

กำหนดรูปแบบของการแสดง

ผู้สร้างสรรค์การแสดงจะต้องกำหนดรูปแบบของการแสดงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการจัดการแสดง ซึ่งรูปแบบของการแสดงแบ่งได้ดังนี้

การแสดง
เป็นหมู่

การแสดง
เดี่ยว

การแสดง
ละคร

การแสดงเป็น
ชุด/เป็นตอน

การแสดงเป็นหมู่

- การแสดงที่มีผู้แสดงตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
- เน้นความพร้อมเพรียง และการแปรแถวที่มีความสวยงาม
- ใช้เพลงบรรเลงทั้งมีเนื้อร้องและไม่มีเนื้อร้องประกอบการแสดงก็ได้ หรือที่เรียกว่า “ระบำ”
- ในที่นี้รวมไปถึง “ฟ้อนและเซิ้ง” ด้วย เพราะเป็นการแสดงที่มีรูปแบบการแสดงที่เหมือนกันกับระบำ แต่จะแสดงออกให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น

ระบำชุดไทยพระราชนิยม

ฟ้อนสาวไหม

เซิ้งแห่ไข่มดแดง

การแสดงเดี่ยว

- การแสดงที่ใช้ผู้แสดงเพียงคนเดียว
- มุ่งเน้นที่ความสวยงามของลีลาท่ารำ ที่อ่อนช้อย สง่างาม มีแบบแผน
- เป็นการอวดฝีมือของผู้แสดงในการรำ
- ผู้แสดงจะต้องมีความสามารถในการแสดงเป็นอย่างมาก

รำพลายชุมพล

รำฉุยฉายเบญจกาย

1. ภาพ รำพลายชุมพล โดย เกศสุริยง จาก <https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=rouenrarai&month=03-2011&date=21&group=13&gblog=27> สืบค้นเมื่อวันที่ 16/10/62
2. ภาพ รำฉุยฉายเบญจกาย โดย Unknown จากเว็บ <http://cuycay.blogspot.com/2017/07/blog-post.html> สืบค้นเมื่อวันที่ 16/10/62

การแสดงละคร

- การแสดงเป็นเรื่องราว ผู้แสดงจะต้องรับบทบาทเป็นตัวละคร
ถ่ายทอดเรื่องราวตามบทละคร
- แสดงออกทางสีหน้า แววตา ท่าร่ำ บทร้องตามแบบแผนของ
ละครแต่ละประเภท เช่น ละครชาตรี ละครนอก ละครใน
ละครพันทาง ละครร้อง ละครพูด เป็นต้น

ละครพื้นทาง เรื่อง พระลอ

ภาพ ละครพื้นทาง เรื่อง พระลอ โดย หนังสือเรียนนาฏ ม.1 จาก
http://academic.obec.go.th/textbook/web/images/book/1454573013_example.pdf สืบค้นเมื่อวันที่
16/10/62

การแสดงเป็นชุดตอน

- การแสดงที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงละครแต่ได้ตัดตอนนำมาแสดงเป็นชุดเป็นตอนสั้น ๆ เพื่ออวดฝีมือผู้แสดง
- การแสดงที่ตัดตอนออกมานั้นอาจเป็นการแสดงประเภทรำเดี่ยว รำคู่ หรือระบำก็ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะการรำ

รำรจนาเสียงพวงมาลัย

รำหนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา

1. ภาพ รำรจนาเสียงพวงมาลัย โดย Unknown จากเว็บ http://yusu3236.blogspot.com/2014/08/blog-post_72.html สืบค้นเมื่อวันที่ 16/10/62

2. ภาพ รำหนุมานจับนางสุพรรณมัจฉา โดย เรือนกขมลนาฏศิลป์ไทย @kodchamol_nui จากเว็บ https://www.pintaram.net/u/kodchamol_nui/1482808711302164317_377207391 สืบค้นเมื่อวันที่ 16/10/62

จากภาพเป็นการแสดงรูปแบบใด

การแสดงเป็นหมู่

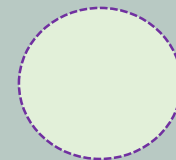

การแสดงเดี่ยว

จากภาพเป็นการแสดงรูปแบบใด

การแสดงเป็นหมู่

การแสดงเดี่ยว

สรุป หลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดง

กำหนดวัตถุประสงค์
ในการสร้างสรรค์การแสดง

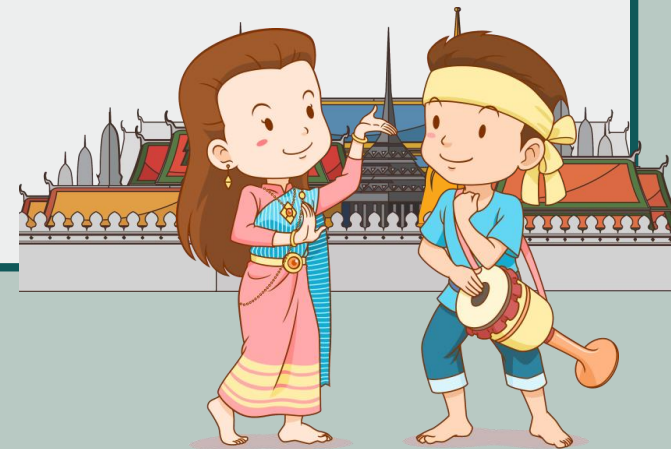
กำหนดรูปแบบของการแสดง

- ทำให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการจัดงานนั้น
ว่าคืออะไร เพื่อที่จะสามารถสร้างสรรค์
ผลงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงาน

- การแสดงเป็นหมู่
- การแสดงเดี่ยว
- การแสดงละคร
- การแสดงเป็นชุดเป็นตอน

ชิ้นงาน เรื่องหลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ไทย
โดยใช้องค์ประกอบนาฏศิลป์ไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียน**หลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดง**
ลงในแบบบันทึกที่กำหนดให้

ชิ้นงานที่ 2 เรื่อง การสร้างสรรค์การแสดงโดยใช้องค์ประกอบนาฏศิลป์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การสร้างสรรค์การแสดงโดยใช้องค์ประกอบนาฏศิลป์

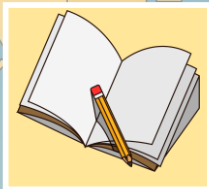
คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนหลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดง

ลงในแบบบันทึกที่กำหนดให้

สมาชิกในกลุ่ม

1. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
2. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
3. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
4. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
5. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
6. ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง วิจารณ์การแสดงและบูรณาการนาฏศิลป์

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้เรื่อง

วิจารณ์การแสดงและบูรณาการนาฏศิลป์

ชิ้นงานที่ 3 “ผังมโนทัศน์”